

POSTANOWIENIE

17 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Karol Weitz

na posiedzeniu niejawnym 17 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa E. M. i P. M.
przeciwko (... ..) Niestandaryzowanemu Funduszowi Inwestycyjnemu
Zamkniętemu Wierzytelności w W.
o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
na skutek skargi kasacyjnej (... ..) Niestandaryzowanego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego Wierzytelności w W.
od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim
z 1 lutego 2024 r., (... ..),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża pozwanego, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej pozwanego (... ..) Niestandaryzowany Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Wierzytelności z siedzibą w W. od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 1 lutego 2024 r.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, oraz na potrzebę wykładni przepisów prawnych.

Zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia, wskazaniu przepisów prawa, na których tle zagadnienie to wyłoniło się, oraz zaprezentowaniu argumentacji jurydycznej uzasadniającej możliwość rozbieżnych ocen prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC

2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15, nie publ.).

Skarżący w skardze podniósł jako istotne zagadnienie prawne potrzebę rozstrzygnięcia i wyjaśnienia kwestii:

1. „(wobec wzajemnego charakteru umowy kredytu) czy zabezpieczenie zobowiązania przez obciążenie hipoteką nieruchomości nabytej ze środków finansowych przekazanych przez bank w ramach realizacji umowy następnie ubezskutechnionej/unieważnionej jako świadczenie uboczne podlega dyspozycji z art. 496 k.c. w zw. z art. 497 k.c. wobec braku ustanowienia przez kredytobiorcę takiej umowy zabezpieczenia roszczenia restytucyjnego lub braku zaoferowania jego wydania nienależnego świadczenia?”
2. „czy unieważnienie stanowi osobną od nieważności bezwzględnej instytucję prawa, szczególnie w kontekście uregulowań takich jak art. 70 (5) k.c., 388 k.c. i art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 23.08.2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U.2017.2070 t.j. z dnia 2017.11.09)?”
3. „czy oświadczenie konsumenta - kredytobiorcy odmawiające potwierdzenia klauzul abuzywnych w warunkach ustalonych w art. 385¹ k.c. uznać należy za oświadczenie prawokształtujące prowadzące do potwierdzenia bezskuteczności skutkującej ewentualnie unieważnieniem, a nie stwierdzeniem nieważności bezwzględnej?”
4. „czy art. 94 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku należy interpretować, iż w wypadku ubezskutechnienia / unieważnienia umowy kredytu przez złożenie oświadczenia woli przez konsumenta - kredytobiorcę hipoteka zabezpiecza roszczenia restytucyjne jako obejmujące związane świadczenia uboczne powstałe z tego samego zdarzenia prawnego (zawarcie umowy kredytu, który wobec wadliwości nie może pozostać w mocy)?”

Tak sformułowane zagadnienia prawne sprowadzają się wyłącznie do pytań o czysto incydentalnym i kazuistycznym charakterze, nie zawierając w sobie elementów, które mogłyby pozwolić na sformułowanie przez Sąd Najwyższy – w ramach rozpoznania skargi kasacyjnej – ogólnego stanowiska o uniwersalnym

wymiarze. W konsekwencji, podniesione kwestie z oczywistych powodów nie mogą stanowić istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarga pozwanego nie może zostać przyjęta do rozpoznania również z tego powodu, że w sprawie nie występuje potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. W tym zakresie należy wyjaśnić, że powołanie się na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania przez stronę skarżącą, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania, w drodze stosownego jurydycznego wyводу, na czym owe wątpliwości polegają, a także że mają one poważny oraz rzeczywisty charakter i ich rozstrzygnięcie wiąże się z rozpatrywaną sprawą i jest istotne z punktu widzenia wyniku postępowania oraz publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2020 r., V CSK 351/19, nie publ.).

Tymczasem skarżący w skardze lakonicznie powołał się na potrzebę wykładni art. 496 k.c. w zw. z art. 497 k.c. oraz art. 94 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w aspekcie prawidłowego sposobu i wykorzystywania ww. norm w wypadku stwierdzenia abuzywności klauzul umownych w zdarzeniu prawnym, będącym podstawą ustanowienia hipoteki, wobec trwałej bezskuteczności umowy i dalszych konsekwencji tego stanu. Skarżący pozostawił jednak tę przesłankę bez szczegółowego uzasadnienia.

Z tych wszystkich względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono podstawie art. 98 § 1 oraz art. 98 § 1¹ k.p.c., a także art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 oraz art. 398²¹ k.p.c.

Karol Weitz

[a.]